Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

15. prosince 2016 *

„Řízení o předběžné otázce — Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrola povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění — Směrnice 2000/26/ES — Článek 4 odst. 5 — Pojišťovna — Škodní zástupce — Dostatečné pravomoci k zastupování — Možnost žalovat u soudů“

Ve věci C-558/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tribunal da Relação do Porto (odvolací soud v Portu, Portugalsko) ze dne 29. září 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 2. listopadu 2015, v řízení

Alberto José Vieira de Azevedo,

Maria da Conceição Ferreira da Silva,

Carlos Manuel Ferreira Alves,

Rui Dinis Ferreira Alves,

Vítor José Ferreira Alves

proti

CED Portugal Unipessoal Lda,

Instituto de Seguros de Portugal – Fundo de Garantia Automóvel,

za přítomnosti:

Instituto de Seguros de Portugal – Fundo de Acidentes de Trabalho,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení J.-C. Bonichot (zpravodaj), vykonávající funkci předsedy senátu, A. Arabadžev a S. Rodin, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

* Jednací jazyk: portugalština.

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Instituto de Seguros de Portugalsko – Fundo de Garantia Automóvel G. Ribeiroem a T. Andradem, advogados,

— za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem a M. Figueiredoem, jakož i M. Rebelo, jako zmocněnci

— za Evropskou komisi P. Costa de Oliveira a K.-P. Wojcikem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 19. října 2016,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 odst. 4, 5 a 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a o změně směrnic Rady 73/239/EHS a 88/357/EHS (Čtvrtá směrnice o pojištění motorových vozidel) (Úř. věst. 2000, L 181, s. 65; Zvl. vyd. 06/03, s. 331), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/14/ES ze dne 11. května 2005 (Úř. věst. 2005, L 149, s. 14) (dále jen „směrnice 2000/26“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Albertem Josém Vieira de Azevedoem a Marií da Conceição Ferreira da Silva, jakož i Carlosem Manuelem Ferreira Alvesem, Ruiem Dinisem Ferreira Alvesem a Vítorem Josém Ferreira Alvesem na straně jedné a CED Portugal Unipessoal Lda (dále jen „CED“) a Instituto de Seguros de Portugal – Fundo de Garantia Automóvel (Institut pro pojištění v Portugalsku – garanční fond pro pojištění motorových vozidel) (dále jen „garanční fond pro pojištění motorových vozidel“) na straně druhé týkajícího se způsobilosti CED, zástupce pojišťovny vlastníka vozidla, kterým byla dopravní nehoda způsobena, k tomu, aby byl žalován u soudů.

Právní rámec

Unijní právo

3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES ze dne 16. září 2009 o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění (Úř. věst. 2009, L 263, s. 11) kodifikovala pět směrnic, které byly přijaty za účelem sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného pojištění motorových vozidel.

4 Vzhledem k tomu, že skutkové okolnosti sporu ve věci v původním řízení nastaly v průběhu roku 2007, a sice před vstupem směrnice 2009/103 v platnost, však relevantním právním rámcem zůstává právní rámec, který představuje zvláště směrnice 2000/26.

5 Podle bodu 8 odůvodnění směrnice 2000/26 normotvůrce Evropské unie zamýšlel zajistit poškozeným, kteří utrpí škodu na věci nebo na zdraví v důsledku dopravní nehody motorového vozidla, srovnatelné zacházení bez ohledu na to, kde v Evropském společenství k nehodě došlo.

6 Kromě toho směrnice 2000/26 obsahuje následující body odůvodnění:

„(10) Z toho vyplývá právo poškozeného uplatňovat přímý nárok vůči pojišťovně osoby, která odpovídá za škodu.

(11) Jedním z uspokojivých řešení pro poškozené, kteří utrpěli škodu na věci nebo na zdraví v důsledku dopravní nehody spadající do působnosti této směrnice, která se stala v jiném státě, než kde mají bydliště nebo sídlo, může být uplatnění nároku v členském státě svého bydliště nebo sídla vůči škodnímu zástupci jmenovanému v něm pojišťovnou osoby, která odpovídá za škodu.

(12) Toto řešení by umožnilo vyřídit škody utrpěné poškozenými mimo území jejich členského státu bydliště nebo sídla postupy, s nimiž jsou obeznámen[i].

(13) Tímto systémem škodních zástupců v členském státě bydliště nebo sídla poškozeného zůstává nedotčeno rozhodné hmotné právo i otázky soudní příslušnosti.

(14) Existence práva osoby, která utrpěla škodu na věci nebo na zdraví, uplatnit nárok přímo vůči pojišťovně je logickým doplňkem jmenování těchto zástupců a dále zlepšuje právní postavení poškozených v důsledku dopravních nehod motorových vozidel, které se staly mimo členský stát bydliště nebo sídla těchto osob.

(15) Za účelem vyplnění dotyčných mezer by mělo být stanoveno, že členský stát, v němž je pojišťovně vydáno povolení, po ní požaduje, aby v ostatních členských státech jmenovala škodní zástupce usazené nebo se sídlem v těchto členských státech s cílem shromažďovat všechny nezbytné informace týkající se nároků vyplývajících z takovýchto dopravních nehod a přijímat odpovídající kroky k likvidaci škod jménem a na účet pojišťovny, včetně úhrady odškodnění. Škodní zástupci by měli mít dostatečnou pravomoc k zastupování pojišťovny vůči osobám, které utrpěly škodu v důsledku těchto nehod, a rovněž zastupovat pojišťovnu před orgány daného státu, včetně případného zastupování před soudy, je-li to slučitelné s pravidly mezinárodního práva soukromého o stanovení soudní příslušnosti.

(16) Činnost škodního zástupce není dostatečná k založení soudní příslušnosti v členském státě bydliště nebo sídla poškozeného, jestliže tak pravidla mezinárodního práva soukromého o stanovení soudní příslušnosti nestanoví.

(16a) Podle čl. 11 odst. 2 ve spojení s čl. 9 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech [(Úř. věst. 2001, L 12, s. 1)] mohou poškozené strany zahájit soudní řízení proti poskytovateli pojištění občanskoprávní odpovědnosti v členském státě, v němž mají bydliště.

[…]“

7 Článek 1 odst. 1 první pododstavec směrnice 2000/26 stanoví:

„Účelem této směrnice je vytvořit zvláštní opatření použitelná pro poškozené, již mají nárok na náhradu za škody nebo zranění v důsledku nehody v jiném členském státě než ve členském státě bydliště nebo sídla poškozeného, jež byly způsobeny provozem vozidel pojištěných a majících obvyklé stanoviště v členském státě.“

8 Článek 3 této směrnice stanoví, že každý členský stát zajistí, aby poškození zmínění v článku 1 v důsledku nehody vozidel ve smyslu tohoto ustanovení měli přímý nárok vůči pojišťovně pojišťující osobu, která odpovídá za škodu, pro případ občanskoprávní odpovědnosti.

9 Článek 4 uvedené směrnice, nadepsaný „Škodní zástupci“, stanoví:

„1. Všechny členské státy přijmou veškerá opatření, aby všechny pojišťovny pojišťující rizika zařazená do odvětví 10 bodu A přílohy směrnice [Rady] 73/239/EHS [ze dne 24. července 1973 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti v přímém pojištění jiném než životním a jejího výkonu (Úř. věst. 1973, L 228, s. 3)] kromě občanskoprávní odpovědnosti dopravce jmenovaly škodního zástupce v každém jiném členském státě, než kde získaly úřední povolení. Úkolem škodního zástupce je projednání a vyřízení nároků vzniklých z nehody v případech uvedených v článku 1. Škodní zástupce musí mít bydliště nebo být usazen v členském státě, v němž je jmenován.

[…]

4. Škodní zástupce shromažďuje v souvislosti s takovými nároky veškeré informace nutné k jejich vyřízení a přijímá opatření nutná k jednání o likvidaci škod. Požadavek jmenování škodního zástupce nevylučuje právo poškozeného nebo jeho pojišťovny zahájit řízení přímo proti osobě, která nehodu způsobila, nebo její pojišťovně.

5. Škodní zástupci jsou vybaveni dostatečnými pravomocemi k zastupování pojišťovny ve vztahu k poškozeným v případech uvedených v článku 1 a v plném rozsahu tyto nároky uspokojit. Musí být schopni zkoumat případ v úředním jazyce nebo jazycích členského státu bydliště nebo sídla poškozeného.

6. Členské státy zavádí povinnost, podpořenou příslušnými účinnými a systémovými finančními nebo obdobnými správními postihy, s cílem zajistit, aby do tří měsíců ode dne, kdy poškozený podal svou žádost o odškodnění buď přímo pojišťovně osoby, která nehodu způsobila, nebo jejímu škodnímu zástupci,

a) pojišťovna osoby, která nehodu způsobila, nebo její škodní zástupce učinil odůvodněnou nabídku odškodnění v případech, kdy není odpovědnost popírána a škody byly vyčísleny, nebo

b) pojišťovna, které byl nárok na odškodnění adresován, nebo škodní zástupce poskytl odůvodněnou odpověď k bodům žádosti o plnění v případech, kdy je odpovědnost popírána nebo nebyla jasně stanovena nebo škoda nebyla plně vyčíslena.

Členské státy přijmou opatření, aby tam, kde není nabídka učiněna do tří měsíců, byla částka odškodnění poškozenému, nabídnutá pojišťovnou nebo stanovená soudem, zatížena úrokem.

[…]

8. Jmenování škodního zástupce samo o sobě nepředstavuje otevření pobočky ve smyslu čl. 1 písm. b) směrnice [Rady] 92/49/EHS [ze dne 18. června 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního a o změně směrnic 73/239/EHS a 88/357/EHS (třetí směrnice o neživotním pojištění) (Úř. věst. 1992, L 228, s. 1)] a škodní zástupce není považován za provozovnu ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice [Rady] 88/357/EHS [ze dne 22. června 1988 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního, kterou se stanoví opatření k usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb a kterou se mění směrnice 73/239/EHS (Úř. věst. 1988, L 172, s. 1)] ani

[…]

— za provozovnu ve smyslu nařízení (ES) č. 44/2001 […]“

Portugalské právo

10 Směrnice 2000/26 byla do portugalského práva provedena Decreto-Lei no 72-A/2003 – Lei do Seguro Obrigatório (nařízení s mocí zákona č. 72-A/2003 týkající se zákona o povinném pojištění) ze dne 14. dubna 2003, kterým se změnil jednak Decreto-Lei no 522/85 – Seguro Obrigatório de Responsabilidade Civil Automóvel (nařízení s mocí zákona č. 522/85 o povinném pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel) ze dne 31. prosince 1985 a jednak Decreto-Lei no 94-B/98 – Regula as condições de acesso e de exercício da actividade seguradora e resseguradora no território da Comunidade Europeia (nařízení s mocí zákona č. 94-B/98, kterým se upravují podmínky pro přístup a výkon činnosti pojištění a zajištění na území Evropského společenství) ze dne 17. dubna 1998.

11 Článek 43 nařízení s mocí zákona č. 522/85, ve znění nařízení s mocí zákona č. 72-A/2003, stanoví:

„1. Pojišťovny se sídlem v Portugalsku, jakož i pobočky pojišťoven se sídlem mimo území Evropského společenství se sídlem v Portugalsku, které jsou oprávněny pojišťovat rizika v rámci ‚odpovědnosti za škodu způsobenou provozem pozemního motorového vozidla s výjimkou odpovědnosti dopravce', mohou v každém jiném členském státě určit zástupce, který ve státě bydliště poškozeného projednává a vyřizuje škodné události, ke kterým došlo v jiném státě, než je stát, ve kterém má poškozený bydliště (‚škodní zástupce').

2. Škodní zástupce, který musí mít bydliště nebo být usazen v členském státě, v němž je jmenován, může jednat za jednu nebo i více pojišťoven.

3. Škodní zástupci jsou vybaveni dostatečnými pravomocemi k zastupování pojišťovny ve vztahu k poškozeným v případech uvedených v článku 1 a v plném rozsahu jejich nároky na odškodnění uspokojit. Musí být schopni zkoumat případ v úředním jazyce nebo jazycích členského státu bydliště nebo sídla poškozeného.

4. Škodní zástupce shromažďuje v souvislosti s takovými nároky veškeré informace nutné k jejich vyřízení a přijímá opatření nutná k jednání o likvidaci škod.

[…]"

Spor v původním řízení a předběžné otázky

12 Dne 17. října 2007 došlo na dálnici ve Španělsku k dopravní nehodě, jíž se účastnilo pronajaté vozidlo, které bylo ve Španělsku pojištěné společností Helvetia Compañía Suiza, S.A. de Seguros y Reaseguros (dále jen „společnost Helvetia"), při níž byl Luis de Sousa Alves usmrcen a došlo ke zranění A. J. Vieira de Azevedoa, přičemž obě osoby jsou portugalskými státními příslušníky.

13 A. J. Vieira de Azevedo, jakož i manželka a děti L. de Sousa Alvese podali u Instância Central Cível da Comarca do Porto-Este (Penafiel) [soud prvního stupně oblasti PortoEste (Penafiel), Portugalsko] žaloby, jimiž se domáhali náhrady vzniklých škod. Žaloby směřovaly proti CED, zástupci společnosti Helvetia v Portugalsku, a podpůrně proti garančnímu fondu pro pojištění motorových vozidel.

14 Tento soud, který konstatoval, že CED, a tím pádem i garanční fond pro pojištění motorových vozidel, „nejsou pasivně legitimovány", tyto žaloby odmítl.

15 A. J. Vieira de Azevedo, jakož i manželka a děti L. de Sousa Alvese podali proti rozhodnutí odmítajícímu uvedené žaloby odvolání u Tribunal Relação do Porto (odvolací soud v Portu, Portugalsko). Uvádějí, že pro účely náhrady vzniklých škod lze CED, jakožto zástupce společnosti Helvetia v Portugalsku, žalovat u portugalských soudů.

16 Předkládající soud si klade otázku, zda zástupci pojišťoven vykonávajících činnost v zahraničí, kteří byli jmenováni na základě článku 4 směrnice 2000/26 a musí být vybaveni pravomocemi nezbytnými ke správě a likvidaci škod, mohou být mimoto žalováni u soudu tuzemskými státními příslušníky.

17 Za těchto podmínek se Tribunal Relação do Porto (odvolací soud v Portu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Umožňují bod 16a odůvodnění a čl. 4 [odst. 4, 5 a 8 směrnice 2000/26] […], aby byl žalován zástupce pojišťovny, která nepůsobí v zemi, v níž byla podána k soudu žaloba na náhradu škody způsobené dopravní nehodou na základě povinného pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel sjednaného v jiném členském státě Evropské unie?

2) V případě kladné odpovědi, závisí uvedená možnost žalovat zástupce na konkrétním znění smlouvy o zastoupení, která váže zástupce k pojišťovně?“

K předběžným otázkám

K první otázce

18 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda článek 4 směrnice 2000/26 musí být vykládán v tom smyslu, že členským státům ukládá, aby stanovily, že zástupce, který je na základě tohoto článku pověřen likvidací škod, může být žalován sám namísto pojišťovny, kterou zastupuje, u vnitrostátního soudu, u něhož poškozený, který spadá do působnosti článku 1 této směrnice, podal žalobu na náhradu škody.

19 Úvodem je třeba připomenout, že pro určení dosahu ustanovení unijního práva je třeba vzít v úvahu zároveň jeho znění, kontext a cíle (viz zejména rozsudek ze dne 10. října 2013, Spedition Welter, C-306/12, EU:C:2013:650, bod 17).

20 Podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2000/26 všechny členské státy přijmou veškerá opatření, aby všechny pojišťovny pojišťující rizika vyplývající z použití pozemních motorových vozidel jmenovaly škodního zástupce v každém jiném členském státě, než kde získaly úřední povolení, přičemž úkolem škodního zástupce je projednání a vyřízení nároků vzniklých z nehody v případech uvedených v článku 1 této směrnice. Z těchto ustanovení samo o sobě nevyplývá, že by takový zástupce mohl být žalován u vnitrostátního soudu namísto pojišťovny, kterou zastupuje.

21 Možnost žalovat škodního zástupce nevyplývá ani z ustanovení čl. 4 odst. 4 směrnice 2000/26, podle nichž tento zástupce shromažďuje v souvislosti s takovými nároky na náhradu škody veškeré informace nutné k jejich vyřízení a přijímá opatření nutná k jednání o likvidaci škod. Unijní normotvůrce totiž těmito ustanoveními pouze upřesnil úkoly příslušející uvedenému zástupci v rámci jednání o likvidaci škod a neodkázal na případná soudní řízení.

22 Tentýž čl. 4 odst. 4 směrnice 2000/26, který rovněž blíže stanoví, že poškozený nebo jeho pojišťovna nejsou pouze v důsledku jmenování škodního zástupce zbaveni možnosti zahájit řízení přímo proti osobě, která nehodu způsobila, nebo její pojišťovně, pouze stanoví, že předložení věci tomuto zástupci nemá výlučnou povahu a sám o sobě neobsahuje žádné uznání možné žaloby u soudu směřující přímo proti uvedenému zástupci.

23 Ačkoliv jsou podle znění čl. 4 odst. 5 směrnice 2000/26 škodní zástupci vybaveni dostatečnými pravomocemi k zastupování pojišťovny ve vztahu k poškozeným a k uspokojení jejich nároků na náhradu škody v plném rozsahu, toto ustanovení, které stanoví cíle tohoto zastupování, neupřesňuje konkrétní rozsah pravomocí přiznaných za tímto účelem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. října 2013, Spedition Welter, C-306/12, EU:C:2013:650, bod 18).

24 Kromě toho čl. 4 odst. 6 první pododstavec směrnice 2000/26, který definuje pravidla pro vyřizování žádostí o odškodnění podaných buď přímo pojišťovně osoby, která nehodu způsobila, nebo jejímu škodnímu zástupci, odkazuje pouze na fázi řízení týkajícího se odškodnění, po jejímž skončení je učiněna nabídka na odškodnění nebo je takové odškodnění zamítnuto, aniž by byla jakkoli upravena případná soudní fáze. Takové ustanovení tedy neumožňuje určit postavení, které by škodní zástupce v takové soudní fázi mohl mít.

25 Naproti tomu je nutno uvést, že podle druhého pododstavce téhož čl. 4 odst. 6 směrnice 2000/26 členské státy přijmou opatření, aby tam, kde není nabídka učiněna do tří měsíců, byla částka odškodnění poškozenému, nabídnutá pojišťovnou nebo stanovená soudem, zatížena úrokem. Z tohoto ustanovení vyplývá, že i přes možnost podat žádost o odškodnění u zástupce pojišťovny nabídku na odškodnění v konečném výsledku podává pouze tato pojišťovna, s výhradou případného přiznání odškodnění soudem.

26 Je tedy třeba konstatovat, že ve fázi tohoto postupu týkajícího se odškodnění, která neprobíhá před soudem, škodní zástupce nikterak nenahrazuje pojišťovnu, kterou zastupuje, a plní pouze funkce zprostředkovatele, které si zachovávají nezbytně omezený charakter. Ve fázi soudního řízení by tomu mohlo být jinak pouze v případě, že by tak stanovil unijní normotvůrce, což z ustanovení čl. 4 odst. 1 až 6 směrnice 2000/26 nevyplývá.

27 Konečně účelem čl. 4 odst. 8 směrnice 2000/26, podle něhož jmenování škodního zástupce samo o sobě nepředstavuje otevření pobočky pojišťovny a podle něhož tento zástupce není považován za provozovnu takové pojišťovny ani za provozovnu ve smyslu nařízení č. 44/2001, není a jeho účinkem nemůže být přiznat tomuto zástupci způsobilost být žalován u vnitrostátního soudu namísto pojišťovny.

28 Kontext ani cíle směrnice 2000/26 neumožňují mít za to, že unijní normotvůrce zamýšlel uložit členským státům, aby takovou způsobilost stanovily.

29 I když podle článku 3 směrnice 2000/26 každý členský stát zajistí, aby poškození zmínění v jejím článku 1 v důsledku nehody vozidel ve smyslu tohoto ustanovení měli přímý nárok vůči pojišťovně pojišťující osobu, která odpovídá za škodu, pro případ občanskoprávní odpovědnosti, z tohoto článku ani z žádného jiného ustanovení této směrnice nevyplývá, že pro uplatnění tohoto nároku je těmto osobám přiznána možnost, aby u vnitrostátního soudu žalovaly přímo škodního zástupce.

30 Za těchto podmínek je nutno připomenout, že cílem směrnice 2000/26 je zajistit poškozeným, kteří utrpí škodu na věci nebo na zdraví v důsledku dopravní nehody motorového vozidla, srovnatelné zacházení bez ohledu na to, kde v Unii k nehodě došlo. Za tímto účelem musí mít tito poškození možnost uplatnit nárok na odškodnění v členském státě svého bydliště nebo sídla vůči škodnímu zástupci jmenovanému v tomto státě pojišťovnou osoby, která odpovídá za škodu. Funkcí tohoto zástupce je usnadnit kroky podniknuté poškozenými v důsledku dopravních nehod, zejména umožnit jim uplatnit jejich nároky v jejich jazyce.

31 Podle bodu 15 odůvodnění směrnice 2000/26 musí členské státy stanovit, že škodní zástupci mají dostatečnou pravomoc k zastupování pojišťovny vůči osobám, které utrpěly škodu v důsledku těchto nehod, a rovněž k zastupování pojišťovny před orgány daného státu, včetně případného zastupování před soudy, je-li to slučitelné s pravidly mezinárodního práva soukromého o stanovení soudní příslušnosti.

32 S ohledem na tyto cíle tedy unijní normotvůrce zavedl nejen systém, v němž poškození mohou v každém členském státě podat žádost o odškodnění u zástupce pojišťovny osoby, která odpovídá za škodu, a to prostřednictvím postupů, s nimiž jsou obeznámeni, ale tento systém logicky doplnil, jak upřesnil v bodě 14 odůvodnění směrnice 2000/26, uznáním práva osoby, která utrpěla škodu na věci nebo na zdraví, uplatnit nárok přímo vůči této pojišťovně, aniž by musela podniknout kroky vůči osobě, která odpovídá za škodu.

33 Z těchto úvah zajisté vyplývá, že unijní normotvůrce měl v úmyslu, aby zastoupení pojišťoven, jak je stanoveno v čl. 4 odst. 5 směrnice 2000/26, zahrnovalo – aniž by přitom mohlo zpochybnit dodržování pravidel mezinárodního práva soukromého – funkci, která musí poškozeným osobám umožňovat, aby u vnitrostátních soudů platně podaly žalobu na náhradu jejich škody. V tomto kontextu mezi dostatečné pravomoci, kterými musí být vybaven škodní zástupce, patří jeho oprávnění převzít doručované soudní písemnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. října 2013, Spedition Welter, C-306/12, EU:C:2013:650, body 23 a 24).

34 Jak již uvedl Soudní dvůr, z přípravných prací ke směrnici 2000/26 totiž vyplývá, že podle úmyslu normotvůrce mělo zastoupení pojišťovny v členském státě bydliště nebo sídla poškozeného obsáhnout oprávnění převzít doručované soudní písemnosti, třebaže omezené povahy, jelikož se nemělo dotknout pravidel mezinárodního práva soukromého o stanovení soudní příslušnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. října 2013, Spedition Welter, C-306/12, EU:C:2013:650, bod 22).

35 Naproti tomu z těchto přípravných prací ani z bodů odůvodnění směrnice 2000/26 nevyplývá, že úmyslem unijního normotvůrce bylo toto oprávnění rozšířit natolik, že by bylo možné, aby žaloba poškozených u vnitrostátního soudu místa jejich bydliště nebo sídla za účelem dosažení odškodnění pojišťovnou osoby, která odpovídá za škodu, byla podána proti zástupci této pojišťovny.

36 Vzhledem k tomu, že poškození mohou doručovat soudní písemnosti zástupci pojišťovny, se totiž nejeví, že by tím nebyl zcela naplněn cíl směrnice 2000/26 směřující k usnadnění kroků těchto osob a že by tento cíl vyžadoval, aby tento zástupce mohl být vedle toho sám žalován u tohoto soudu.

37 Unijní normotvůrce v bodě 13 odůvodnění směrnice 2000/26 rovněž upřesnil, že tímto systémem škodních zástupců v členském státě bydliště nebo sídla poškozeného zůstává nedotčeno rozhodné hmotné právo i otázky soudní příslušnosti. Je přitom třeba uvést, že pokud by se připustilo, že žaloba na náhradu škodu může být podána u vnitrostátního soudu přímo proti tomuto zástupci samotnému, a nikoli proti pojišťovně, kterou zastupuje, hrozilo by, že tím budou dotčeny otázky soudní příslušnosti. Bod 16 odůvodnění této směrnice ostatně rovněž blíže stanoví, že činnost tohoto zástupce není dostatečná k založení soudní příslušnosti v členském státě bydliště nebo sídla poškozeného, jestliže tak pravidla mezinárodního práva soukromého o stanovení soudní příslušnosti nestanoví.

38 Za těchto podmínek se nejeví, že by cíl směřující ke zlepšení právního postavení poškozených v důsledku dopravních nehod motorových vozidel, které se staly mimo členský stát bydliště nebo sídla těchto osob, znamenal, že článek 4 směrnice 2000/26, který výslovně nestanoví, že škodní zástupce může být sám žalován namísto pojišťovny, kterou zastupuje, musí být vykládán – i když tito poškození mohou podniknout kroky přímo proti takové pojišťovně u vnitrostátního soudu – tak, že ukládá členských státům implicitně, ale nezbytně, aby stanovily možnost žalovat tohoto zástupce.

39 Ze všech předcházejících úvah vyplývá, že je třeba na první otázku odpovědět tak, že článek 4 směrnice 2000/26 musí být vykládán v tom smyslu, že členským státům neukládá, aby stanovily, že zástupce, který je na základě tohoto článku pověřen likvidací škod, může být žalován sám namísto pojišťovny, kterou zastupuje, u vnitrostátního soudu, u něhož poškozený, který spadá do působnosti článku 1 této směrnice, podal žalobu na náhradu škody.

Ke druhé otázce

40 Vzhledem k odpovědi podané na první otázku není namístě odpovídat na druhou otázku.

K nákladům řízení

41 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

Článek 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a o změně směrnic Rady 73/239/EHS a 88/357/EHS (Čtvrtá směrnice o pojištění motorových vozidel), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/14/ES ze dne 11. května 2005, musí být vykládán v tom smyslu, že členským státům neukládá, aby stanovily, že zástupce, který je na základě tohoto článku pověřen likvidací škod, může být žalován sám namísto pojišťovny, kterou zastupuje, u vnitrostátního soudu, u něhož poškozený, který spadá do působnosti článku 1 směrnice 2000/26, ve znění směrnice 2005/14, podal žalobu na náhradu škody.

Podpisy.